

Skabersjöbygdens skola ek. för.

karinaanderberg@skabersjoskolan.se

2022-06-08

1 (19)

Dnr-2022:2696

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid I Ur och
Skur Skabersjöskolan i Svedala kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på I Ur och Skur Skabersjöskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid I Ur och Skur Skabersjöskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Undervisningen behöver utvecklas så att eleverna blir mer delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen i syfte att utveckla undervisningen och elevernas lärande.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och skolans personal behöver utveckla arbetet med att skapa studiero genom att öka elevernas delaktighet.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 8 december 2022 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2022:2696) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn på ett verksamhetsnära sätt följer upp skolans kunskapsresultat och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Vidare visar granskningen att rektorn organiserar verksamheten så att lärarna har förutsättningar att samverka och samarbeta. På skolan sker det ett visst arbete med jämställdhet men rektorns styrning av arbetet är inte strategiskt.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn följer upp skolans kunskapsresultat och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen utifrån ett brett underlag. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med lärare, representant för elevhälsan och rektorn framgår att rektorn genom sitt verksamhetsnära arbete har en god kännedom om skolans resultat, undervisningens genomförande och de förutsättningar som lärare har. Rektorn använder flera olika underlag i uppföljningen av skolans kunskapsresultat, bland annat dokumentation i form av omdömen, resultat på nationella prov, lärarnas utvärderingar i vissa ämnen och ämnesövergripande projekt och elevernas dokumentationspärmar. Uppföljningen av kunskapsresultaten omfattar alla skolans årskurser främst på individnivå. Vidare skaffar sig rektorn en bred bild av undervisningen, de förutsättningar som ges och värdegrundsuppdraget bland annat genom att använda Skolverkets utvärderingsverktyg BRUK inom olika områden, lärarnas pedagogiska planeringar, enkätresultat, kränkingsanmälningar och via elevråd. Rektorn är dagligen ute i verksamheten och samtalar spontant med elever och lärare samt gör kortare lektionsbesök, men genomför också strukturerade dialoger med lärarna för att inhämta information om undervisningens genomförande och de förutsättningar som ges. Rektorn fattar utifrån denna information beslut om hur resurser ska fördelas för att bäst möta de behov som finns på skolan. Analysarbetet genomför rektorn tillsammans med lärarna och den gemensamma analysen leder till insatser som behövs för att utveckla undervisningen. Dock är den

analys som beskrivs i skolans skriftliga kvalitetsrapport för läsåret 2020/2021 främst av beskrivande karaktär och orsaksanalysen är begränsad. I uppföljningen av kunskapsresultaten har skolan bland annat identifierat vissa ämnen för någon årskurs där elever har svårare att nå målen. Utifrån det har rektorn satt in insatser bland annat kopplade till att individualisera undervisningen ytterligare. Detta som ett led i vad analysen visat vara orsaken till de lägre resultaten.

Ledning och organisation

Rektorn organiserar verksamheten så att lärarna har goda förutsättningar att samverka och samarbeta. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med lärare, elevhälsans representant och rektorn framgår att det finns fungerande strukturer vad gäller mötesformer. Det avsätts kontinuerliga, veckovisa samverkansmöten mellan lärare där fokus ligger på elevernas utveckling och samarbete avseende undervisningen både i ämnen och i de ämnesövergripande projekt som utgör en del av undervisningen i vissa ämnen. Det är främst de lärare som undervisar samma klasser som samverkar varje vecka, men samverkan sker vid några tillfällen per termin även i större gruppkonstellationer över årskurser exempelvis vid rättning av prov i ett enskilt ämne eller vid gemensamma planeringsdagar. Av inkommen dokumentation och av intervju med rektorn framgår att rektorn ser ett behov av tätare tillfällen för samverkan ämnesvis över alla årskurser. Samverkan sker också regelbundet mellan lärare och med skolans elevhälsa ett par gånger varje termin för kollegialt lärande av undervisningsnära karaktär. Obehöriga lärare introduceras och får stöd och skolans arbets- och förhållningsätt är tydliga. Obehöriga lärare får stöd av en tilldelad mentor som särskilt går igenom skolans pedagogiska inriktning och skolans arbets- och förhållningsätt. Rektorn genomför även uppföljningssamtal med lärarna för att försäkra sig att skolans gemensamma arbets- och förhållningsätt tillämpas av lärarna.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det på skolan sker ett visst arbete med jämställdhet men att rektorns styrning av arbetet inte är strategiskt. Rektorn berättar att vissa resultat i form av bland annat kunskapsresultat och anmälda fall av kränkande behandling följs upp för att fånga eventuella skillnader mellan könen. Det sker ett visst arbete på skolan där exempelvis rektorn belyser jämställdhetsfrågor i personalgruppen genom övningar och diskussioner och lärare beskriver att jämställdhet tas upp inom ramen för deras undervisning i såväl ämnen som de ämnesövergripande projekten exempelvis genom medvetna val av litteratur. Även eleverna beskriver att undervisningen behandlar jämställdhetsperspektiv och eleverna är tydliga med att skolan inte gör skillnad mellan flickor och pojkar. Rektorn säger dock att jämställdhetsarbetet i

undervisningen och bemötande, som en del av det systematiska kvalitetsarbetet, kan skolan behöva utveckla. Lärarna berättar att flickor och pojkars kunskapsresultat inte är något de uppmärksammar särskilt, men säger också att om de hade noterat ett särskilt mönster hade de reagerat. Av inkommen dokumentation och av intervju med lärarna framgår att de på skolan generellt har valt att inte se eleverna utifrån perspektivet flickor respektive pojkar utan fokus är på individen vilket främst behandlar ett förhållningssätt för bemötande och inte ett arbetssätt för uppföljning och analys av jämställdhetsarbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Granskningen visar att det på skolan bedrivs ett visst arbete utifrån ett jämställdhetsperspektiv, men det bedrivs inte ett strategiskt jämställdhetsarbete som leds av rektorn och som syftar till att alla elever, oavsett könstillhörighet, har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot

de nationella målen.¹ Rektorn har också enligt läroplanen, med tillämpning från den 1 juli 2022, ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv.²

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att se till att det finns ett systematiskt och medvetet arbete på skolan för att främja jämställdhet. Arbetet behöver utvecklas så att utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer systematiskt och löpande följs upp på ett sådant sätt att könsmönster kan uppmärksammas. När ett arbete är strategiskt handlar det om att se helheten och om att förstå hur arbetet ska leda till ett resultat på lång sikt. Det behövs en genomtänkt plan för arbetet vilket exempelvis kan handla om att i medarbetarsamtal ha frågor som rör jämställdhet eller att ha utformat gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen. Rektorn behöver försäkra sig om att varje lärare och all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att undervisningen är varierad, att olika arbetssätt och arbetsformer används och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Det finns en etablerad struktur i undervisningen men

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Rektorns ansvar

² Förordning (SKOLFS 2021:5) om ändring i förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

arbetet med att tydliggöra mål och syfte och uppföljande avslut sker i begränsad omfattning. Lärarna utformar undervisningen och bemöter eleverna på ett sätt som stärker elevernas motivation till skolarbetet och som gör att innehåll och arbetssätt i undervisningen till viss del är anpassad till aktuell elevgrupp. Eleverna får möjlighet att reflektera över sitt lärande, men elevernas delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen är dock begränsad.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är utformad på ett varierat sätt som omfattar olika arbetssätt och arbetsformer och eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Av inkommen dokumentation och intervjuer med lärare och rektorn samt lektionsobservationer framgår hur lärare arbetar för att skapa variation. Undervisningen genomförs såväl i utomhusmiljö som i klassrumsmiljö och sker såväl ämnesspecifikt som i ämnesövergripande projekt. Det finns en god variation och växling mellan olika arbetsuppgifter och mellan olika sätt att arbeta på. Såväl enskilt arbete som arbete i par, grupparbete och helklassundervisning används och varieras genom olika sätt att arbeta på så som exempelvis högläsning, instruktioner, undersökande, gestaltande vilka blandas med diskussioner och samtal. Vid en av observationerna av en utomhuslektion arbetade eleverna praktiskt genom att undersöka begreppet densitet genom att i närmaste utemiljön hitta olika föremål och pröva om de flöt eller ej. Eleverna fick notera vad de trodde skulle ske och därefter notera utfallet. Därefter diskuterade elever och lärare resultatet och olika materials flytförmåga. Av intervjuer med såväl elever, lärare och rektorn och av lektionsobservationer framgår att lärare aktivt hjälper eleverna att komma igång med skolarbetet genom exempelvis instruera eller förklara på flera olika sätt eller ge delinstruktioner. Lärarna stödjer eleverna under det fortsatta arbetets gång genom att exempelvis ställa frågor till eleverna som leder dem vidare i uppgifterna. Undervisningen genomförs utifrån en etablerad struktur med en inledning och ett sammanhängande genomförande, men arbetet med att tydliggöra mål och syfte och uppföljande avslut är begränsat. Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att lektionens och dagens upplägg tydliggörs, oftast skriftligt på en tavla, oavsett om lektionen sker utomhus eller inomhus. Lärare berättar att det är främst i början av de ämnesövergripande projekten som syfte och mål presenteras för eleverna och då i samband med att de går igenom den pedagogiska planeringen med eleverna. Några lärare berättar att de efter inledning och genomförande av lektionen återknyter lektionens innehåll med eleverna i slutet och poängterar när det är rast. Av elevintervjuer framgår dock att lärare avslutar lektionerna med att berätta vad som kommer hända efter lektionen exempelvis att det är rast, lunch eller slut för dagen och att de inte så ofta sker ett uppföljande avslut. Elever berättar att de tidigare haft en lärare som alltid avslutade lektioner med att

återkoppla till syftet men att det inte är så längre. Vidare säger elever att lärarna ibland pratar om mål och syfte men att de önskar att det sker oftare. Det framgår av intervjuer med såväl elever som lärare att i vissa ämnen knyter lärare an undervisningen till mål och syfte mer än i andra ämnen. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att för elever klargöra kopplingen mellan vad de ska göra på lektionerna och de kunskaper och förmågor eleverna ska utveckla samt varför de ska lära sig detta. Lektioner behöver även en uppföljande avslutning för att sammanfatta undervisningens olika delar och relatera eller återknyta till syftet med lektionen eller arbetsområdet. Detta för att innehållet ska uppfattas som meningsfullt för eleverna och för att eleverna ska vara medvetna om var de befinner sig i sitt lärande. Arbetet med att än mer tydliggöra mål och syfte för eleverna och att strukturen på lektionerna än mer inbegriper en uppföljande avslutning kan även bidra till att eleverna blir mer delaktiga i undervisningen.

Stimulans och utmaning utifrån behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna utformar undervisningen och bemöter eleverna på ett gott sätt som syftar till att stärka elevernas motivation till skolarbetet och innehåll och arbetssätt i undervisningen är till viss del anpassad till aktuell elevgrupp. Av intervjuer med elever, lärare, rektorn och av lektionsobservationer framgår att lärarna arbetar på olika sätt för att stärka elevernas motivation. Bland annat fångar lärarna systematiskt upp elevernas mående, både för dagen, men också i ett långsiktigt perspektiv genom en så kallad humörbarometer och på detta sätt kan de anpassa undervisningen efter elevernas dagsform. Eleverna beskriver att lärarna arbetar aktivt för att göra undervisningen motiverande exempelvis genom intresseväckande inledningar av lektionerna, roliga ämnesövergripande projekt, och att undervisningen innehåll behandlas genom olika lekar. Vidare beskriver både elever och lärare att lärarna ger positiv respons på elevernas arbetsinsatser genom uppmuntrande ord och genom att visa intresse för vad eleverna gör. I intervjuer med elever och lärare framkommer att även om klasserna består av två årskurser så skiljer sig ibland arbetsuppgifterna åt mellan årskurserna i samma klass, men också beroende på hur långt elever kommit i sin kunskapsutveckling. De yngre eleverna berättar dock att de kan få extra uppgifter, men det händer att de får sitta och vänta, läsa bok eller arbeta med uppgifter i andra ämnen. Lärare beskriver att tvålärarsystemet möjliggör undervisning i halvklass och i projekten delas eleverna ibland in efter den kunskapsnivå som eleverna befinner sig på.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att lärarna ger eleverna regelbundet möjlighet till reflektion kring frågeställningar och gör eleverna delaktiga i sitt lärande genom att de får reflektera över sin egen utveckling. Både elever och lärare beskriver att eleverna får reflektera kring olika frågor, utan att det alltid finns ett givet svar. Elever berättar att de exempelvis får förklara hur de tänker och resonerar och att de får frågor där det finns flera svar. Lärarna beskriver att de låter eleverna argumentera och att de arbetar för att undervisningen inte ska hamna i ett rätt- eller felperspektiv. Vidare framgår det av intervjuer med rektorn och lärare att eleverna ges möjligheter att reflektera över sitt lärande bland annat genom elevernas dokumentationspärmar och i ett specifikt projekt som handlar om elevernas utveckling. Även när lärare hjälper elever enskilt och när lärare sammanfattar exempelvis ett projekt så får elever gå igenom vad de har lärt sig, exempelvis genom exit tickets. Eleverna berättar att de på utvecklingssamtal pratar om olika strategier för att kunna lära sig bättre och lärarna lyfter att de förklarar för eleverna i undervisningssituationer att olika elever lär sig på olika sätt.

Granskningen visar vidare att eleverna ges ett visst inflytande över det som sker i undervisningen. Lärarna ger eleverna viss möjlighet att vara delaktiga i planeringen men elevernas möjlighet till utvärdering av undervisningen är mer begränsad. Eleverna berättar att de enstaka gånger får vara med i planeringen av undervisningen och det är sällan deras synpunkter tas om hand i den fortsatta planeringen. Lärarna säger att de i uppstarten av projekten samlar in vad eleverna vill ta reda på och vad de redan vet och eleverna får även möjlighet att välja hur de vill arbeta på lektioner. Vidare beskriver någon lärare att i vissa ämnen får eleverna planera undervisningen. Enligt rektorn kan eleverna välja arbetssätt och arbetsformer och säger att eleverna har mycket inflytande samtidigt som rektorn ser ett behov av mer diskussion med eleverna om deras delaktighet i planeringen av undervisningen. Vidare berättar rektorn att eleverna är mer delaktiga i vissa ämnen än andra och det är beroende på ämnets karaktär. Enligt eleverna sker utvärdering i slutet av ett projekt och handlar då om vad de har lärt sig och vad de tyckte om projektet och det sker ingen utvärdering under projektets gång. Lärarna och rektorn beskriver att utvärdering sker i de olika projekten på en mer sammanfattande nivå. Elevernas synpunkter på undervisningen tas om hand när elever uttrycker något spontant berättar lärare. Någon lärare beskriver att de har diskussioner med eleverna när eleverna på eget bevåg uppger vad de tycker om en lektion och någon lärare berättar att eleverna på dennes lektioner begär viss återkoppling.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Undervisningen behöver utvecklas så att eleverna blir mer delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen i syfte att utveckla undervisningen och elevernas lärande.

Granskningen visar att lärarnas arbete med att ge eleverna möjlighet att delta i planering och kontinuerlig utvärdering av undervisningen är begränsad. Eleverna har till viss del inflytande över undervisningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer men elevernas delaktighet i utvärdering av undervisningen sker mer sällsynt.

Av 4 kap. 9 § skollagen framgår att elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Av läroplanen för grundskolan, avsnitt 2.3, framgår att ett av skolans mål med utbildningen är att varje elev successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Vidare framgår bland annat att lärarna ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder. Läraren ska också tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Vissa ämnen anses ibland av lärare vara så styrda av kurs- och ämnesplaner att det inte finns något utrymme för elevernas inflytande. Forskning visar dock att exempelvis samma matematikkurs i realiteten genomförs på många olika sätt av olika lärare, trots samma obligatoriska innehåll.³ Även i sådana ämnen där friutrymmet är något mindre än i andra behöver lärare och elever tillsammans resonera kring vad i det centrala innehållet som ska betonas, vilka arbetsformer som lämpar sig bäst för att utveckla dessa kunskaper och hur det ska redovisas. Skolinspektionens erfarenheter är att lärare som involverar eleverna tidigt i sin planering lyckas bättre att få eleverna att

³ Hjelmér, C. (2012). Leva och lära demokrati? En etnografisk studie i två gymnasieprogram, Doktorsavhandlingar i pedagogiskt arbete, 50, Umeå: Umeås universitet, s 131 ff.

uppleva att de har inflytande.⁴ Skolinspektionen rekommenderar att undervisningen utvecklas så att lärarna i högre grad låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen och mer systematiskt utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna. Eleverna kan exempelvis bidra med idéer på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen och lärarna kan också använda underlaget från utvärderingar som utgångspunkt för vidare planering och utveckling av undervisningen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att det finns ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero med bland annat gemensamma förhållningssätt, kartläggningar och åtgärder. Dock är elevernas delaktighet i arbetet med att skapa studiero begränsat.

Arbete för trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete med att skapa en trygg miljö på skolan. Av intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsans representant, elever och av inkommen dokumentation framgår att det finns ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med att skapa trygghet. Det finns alltid vuxna som tillsammans med eleverna är ute på skolgården på rasterna. Lärarna betonar också vikten av att all personal känner alla elever samt att all personal tillämpar de regler som finns på skolan. I början av varje läsår arbetar lärarna tillsammans med eleverna på skolan i ett projekt som utgör grunden i det fortsatta trygghetsarbetet på skolan. Arbetet och insatser som

⁴ Skolinspektionen (2018). Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen, Tematisk kvalitetsgranskning

genomförs utgår från elevernas uppfattningar och som inhämtas genom resultat från enkäter, trygghetsvandringar och elevråd. Utifrån de kartläggningar som genomförts har trygghetsskapande åtgärder vidtagits, till exempel har omklädningsrummen upplevts som otrygga för en del av de yngre eleverna och insatser har gjorts i form av ökad vuxennärvaro. Av samtliga intervjuer framgår att eleverna känner sig trygga på skolan och av Skolinspektionens elevenkät från vårterminen 2021 framgår att indexvärdet för I Ur och Skur Skabersjöskolan ligger högre än genomsnittet för riket avseende trygghet.

Studiero och lugn miljö

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete på skolan kring arbetet med att skapa studiero, men elevernas delaktighet i arbetet är begränsat. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med rektorn, lärare och elever framgår att de arbetar såväl förebyggande som åtgärdande. Det handlar bland annat om hur skolpersonalen arbetar med bemötandet av elever, klassrumsplaceringar och medvetna gruppindelningar och tydligt agerande vid ordningsstörningar i undervisningen. Lärarna berättar att de i början av läsåret inom ett projekt arbetar med frågor som rör studiero tillsammans med eleverna som en del i trygghetsarbetet i syfte att skapa förståelse för varandra. Det framgår av inkommen dokumentation och av intervjuer med lärarna och rektorn att de identifierat studiero som ett utvecklingsområde utifrån de kartläggningar som gjorts och konstaterat att det finns ett behov av att diskutera mer med eleverna om vad studiero innebär och att det också handlar om elevernas eget ansvar. Rektorn uppger att detta arbete är igång, men att det till viss del kommit av sig i vissa årskurser på grund av lärarbyte. Av elevintervjuer framgår det dock att eleverna har olika upplevelse om huruvida de har studiero i undervisningen. Några elever tycker det fungerar bra för dem att koncentrera sig på lektionerna, medan andra elever beskriver att det är svårt att koncentrera sig på grund av exempelvis högre ljudnivå och rörelser i klassrummet. En strategi som såväl elever, lärare och rektorn beskriver är att elever som känner sig störda i klassrummet kan påverka sin egen situation genom att förflytta sig till närliggande mindre arbetsrum eller matsalen för att få arbetsro, detta är dock inte alltid en bra strategi enligt elever som beskriver att det inte finns tillräckligt med rum vilket leder till att det blir huggsexa om dessa. Elever i de högre årskurserna berättar även att de upplever att de inte är delaktiga i arbetet med ordningsreglerna och att de önskar att lärarna hade frågat eleverna om vad som fungerar och inte fungerar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och skolans personal behöver utveckla arbetet med att skapa studiero genom att öka elevernas delaktighet.

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa studiero men att elevernas delaktighet i arbetet är begränsat. Det finns gemensamma strategier och förhållningssätt på skolan däremot visar granskningen att eleverna endast till viss del medverkar i arbetet.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero. Av läroplanen framgår att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, tar ansvar för sitt lärande och för att bidra till en god arbetsmiljö. Alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över bland annat den fysiska miljön.⁵

Skolinspektionen rekommenderar rektorn och skolans personal att fortsätta utveckla det samlade arbetet med att skapa studiero tillsammans med eleverna. Eleverna behöver få vara delaktiga i arbetet som handlar om att skapa samsyn kring hur arbetet med att skapa studiero bör bedrivas. Dels genom att rektorn och lärare lyssnar på elevernas uppfattning kring hur de upplever studieron och undervisningens kvalitet. Dels genom att eleverna får vara med och ha synpunkter på det förebyggande arbetet som skolan bedriver samt vilka förhållningsregler som bör gälla i klassrummet. Rent konkret kan arbetet med studiero till exempel bestå av att utifrån lektionsobservationer, lyfta goda exempel som kan ligga till grund för ett gemensamt lärande. Det kan vara exempel som belyser vikten av hur planering och genomförande av undervisningen påverkar studieron.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

⁵ Förordning (SKOLFS2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet (Lgr 11) 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen
Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn arbetar aktivt för att säkerställa likvärdigheten i lärares bedömningar. Rektorn undersöker vad avvikelser i lärares bedömningar beror på och tar reda på om de är motiverade. Rektorn ger även goda förutsättningar till lärare för att kvalitetssäkra sina bedömningar och omdömen.

Diskussion och analys inför och av omdömen

Granskningen visar att rektorn analyserar avvikelser i lärarnas bedömningar och omdömen och tar reda på orsaker och förklaringar och om dessa är motiverade i syfte att se till att lärares arbete med bedömning sker på ett likvärdigt sätt. Rektorn berättar att hon använder flera olika resultat som underlag i sin analys för att säkerställa likvärdigheten exempelvis lärares samlade bedömningar i elevernas dokumentationspärmar, resultat på nationella prov och Skolverkets bedömningsstöd i relation till omdömen. Rektorn ger exempel på att hon har identifierat att det fanns avvikelser mellan resultat på nationella prov och lärares skriftliga omdöme. Det fanns elever som inte var godkända i en del av ett nationellt prov, men som nådde kunskapskraven i ämnet och rektorn förde samtal med läraren om det för att finna motiverande förklaringar till avvikelserna. Enligt lärarna tar även rektorn del av lärarnas egna analyser innan de skriver omdömen.

Kvalitetssäkring av omdömen

Granskningen visar att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar. Av intervjuer med lärare och rektorn samt inkommen dokumentation framgår att rektorn ser till att lärarna får tid och möjlighet att kvalitetssäkra sina bedömningar och omdömen. På skolan arbetar lärarna i tvålärarsystem och lärarna arbetar tillsammans i arbetslagen vid veckovisa avsatta tillfällen, både kontinuerligt under läsåret med bedömning och vid tiden för när omdömen skrivs. Obehörig lärare arbetar tillsammans med behörig lärare vid dessa tillfällen. Samrättning och sambedömning sker både inom årskurs och över årskurser i ämnen, inom projekt och av nationella prov samt att Skolverkets bedömningsstöd används. Det finns även en gemensam struktur på skolan hur dokumentationen av bedömningsunderlag kan hanteras. Ett av skolans fokusområden under detta läsår handlar om att lärarna

förbereder sig inför implementeringen av ny läroplan och nya kursplaner inför hösten 2022.

På Skolinspektionens vägnar

X Cecilia Kjellman

Enhetschef

Signerat av: Cecilia Kjellman

X Johanna Oskarsson Abraha...

Föredragande

Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

I handläggningen av ärendet har även utredare David Carvajal medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med representant för skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 5 april 2022. Den 6 april 2022 genomfördes intervjuerna digitalt. Granskningen genomfördes av Johanna Oskarsson Abrahamsson och David Carvajal.

I Ur och Skur Skabersjöskolan med huvudman Skabersjöbygdens ekonomiska förening är en grundskola med årskurserna 1 – 5 samt förskoleklass i Svedala kommun. Grundskolan arbetar med Friluftsrämjandets pedagogik i Ur och Skur och klasserna är indelade över årskurser, F – 1, 2 – 3 och 4 – 5. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök går 66 elever på skolenheten, varav 10 i förskoleklass. Verksamheten i förskoleklass ingår inte i granskningen.